

Άλλο οι διμερείς σχέσεις, άλλο οι διατλαντικές

Καθώς η πιθανότητα επανεκλογής του Ντόναλντ Τραμπ στον προεδρικό θώκο των ΗΠΑ ενισχύεται από τα πρώτα αποτελέσματα των προκριματικών εκλογών του Ρεπουμπλικανικού Κόμματος, ο προβληματισμός για το τι μπορεί να σημαίνει το ενδεχόμενο αυτό εντείνεται. Σε ό,τι αφορά την Ελλάδα, θα ήταν ωφέλιμο να επιχειρήσουμε μια απάντηση επί τη βάση της διαφοροποίησης των διμερών σχέσεων της χώρας μας με τις ΗΠΑ, οι προοπτικές των οποίων θα παραμείνουν θετικές, και των διατλαντικών σχέσεων ΗΠΑ - ΕΕ, οι οποίες πέρασαν από σαράντα κύματα στη διάρκεια της προεδρίας Τραμπ στο παρελθόν και θα παραμείνουν ασταθείς με πιθανή επανεκλογή του.

Σε επίπεδο διμερών σχέσεων, η στέρεη βάση των ελληνοαμερικανικών σχέσεων δεν θα ανατραπεί. Οι σχέσεις Ελλάδας - ΗΠΑ έχουν από καιρό αναβαθμιστεί στη βάση μιας πολυεπίπεδης συνεργασίας που ξεπερνά τα όρια προσωπικών στρατηγικών και επιδιώξεων. Παρότι είναι γεγονός πως ο Τραμπ ήταν και παραμένει μια παρορμητική προσωπικότητα και πως ενδεχόμενη

ΓΝΩΜΗ

ΤΟΥ
ΔΗΜΗΤΡΗ
ΤΣΑΡΟΥΧΑ

δεύτερη θητεία του στον Λευκό Οίκο θα σημαίνει την ανάγκη επικοινωνίας με στενούς του συνεργάτες για να καταστεί όσο γίνεται σαφές το εύρος των πολιτικών αλλαγών που θα επιδιώξει, δεν υπάρχει καμία ένδειξη πως η αγαστή συνεργασία με τις ελληνικές κυβερνήσεις την περίοδο 2016-2020 θα διαταραχθεί. Η αναβάθμιση της Αλεξανδρούπολης σε ενεργειακό και μεταφορικό κόμβο, η αγορά των F-35 και του λοιπού στρατιωτικού εξοπλισμού, ο Στρατηγικός Διάλογος και οι πολυάριθμες εμπορικές, πολιτιστικές και τουριστικές αλληλεπιδράσεις μεταξύ των δύο χωρών θα συνεχιστούν, με τη σθεναρή ενθάρρυνση της δραστηριότητας και καλά οργανωμένης ελληνοαμερικανικής κοινότητας και των συμμαχιών που η τελευταία έχει μεθοδικά

καλλιεργήσει. Οι φόβοι που κάποιοι εκφράζουν περί πιθανής αναβάθμισης της Τουρκίας στο πλαίσιο μιας δεύτερης θητείας Τραμπ εις βάρος της χώρας μας εδράζονται στη δεδομένα καλή χημεία που έχει ο Τραμπ με απολυταρχικούς ηγέτες. Αγνωούν ωστόσο πως τα προβλήματα στις σχέσεις Ουάσιγκτον - Αγκυρας έχουν βαθιές ρίζες και διαπερνούν ένα ευρύ φάσμα θεμάτων, από τη Ρωσία έως το Ιράν και τους Κούρδους του Βορείου Ιράκ, που κανένας αμερικανός πρόεδρος δεν μπορεί να επιλύσει επ' ωφελεία της γείτονος. Επειδή όμως η Ελλάδα αποτελεί πυλώνα σταθερότητας στην περιοχή και συνάμα δραστήριο μέλος της ΕΕ και του NATO, μια νέα θητεία Τραμπ, σε συνδυασμό με το ενδεχόμενο ενίσχυσης των απομονωτιστών και ευρωσκεπτικιστών στις ευρωεκλογές του Μαΐου, θα επιδεινώσει τις διατλαντικές σχέσεις, ζημιώνοντας κατά συνέπεια και τα συμφέροντα της χώρας. Σε αντίθεση με την πρώτη του θητεία, όταν ο Τραμπ προσπάθησε να νομιμοποιηθεί προσεταιριζόμενος το «κατεστημένο» της Ουάσιγκτον και επιλέγοντας insiders του πολιτικού παιχνιδιού σε σημαντικά πόστα εξουσίας, η δεύτερη φορά θα είναι πολύ διαφορετική. Ενδεχόμενη νίκη θα σημαίνει στελέχωση της κυβέρνησης με στελέχη προσωπικά πιστά στον Τραμπ και τις ιδέες του. Ορισμένες από αυτές τις ιδέες υπονομεύουν ανοικτά την εύρυθμη συνεργασία του δυτικού κόσμου, μια και ο Τραμπ ουδέποτε έκρυψε τη συμπάθειά του προς τον πρόεδρο Πούτιν, την απέχθειά του προς το NATO και τη Συνθήκη του Παρισιού για το Κλίμα, ή τη λευκή επιταγή που είναι έτοιμος να δώσει στη κυβέρνηση Νετανιάχου, θάβοντας για τα καλά τις λειψές προοπτικές ειρήνευσης στην πολύπαθη Μέση Ανατολή. Κάποιες άλλες πρωτοβουλίες του, όπως η επιθυμία του να «συντρίψει» την κινεζική οικονομία με αυξημένους δασμούς σε σειρά αγαθών, θα αυξήσουν το κόστος του διεθνούς εμπορίου και θα βάλουν φρένο στην παγκόσμια ανάπτυξη.

Εν κατακλείδι, η Ελλάδα και ο πρωταγωνιστικός της ρόλος στην Ανατολική Μεσόγειο ουδόλως κινδυνεύουν από μια νέα προεδρία Τραμπ. Ως μέλος της ΕΕ και του NATO όμως, και ως χώρα πορευόμενη με πυξίδα τους διεθνώς αποδεκτά κανόνες του παιχνιδιού και την ανάγκη επίλυσης συγκρούσεων και κρίσεων στη βάση πολυμερούς διαπραγμάτευσης, η χώρα μας οφείλει να βρίσκεται σε επιφυλακή. Μια νέα θητεία Τραμπ μπορεί να τερματίσει οριστικά τον «αμερικανικό αιώνα» πολιτικο-οικονομικής κυριαρχίας και η διάδοχη κατάσταση, αν και εφόσον υπάρξει, παραμένει ασαφής και πολλαπλά επικίνδυνη.

Ο Δημήτρης Τσαρούχας είναι επικεφαλής Ερευνας στο Κέντρο Ευρωπαϊκών και Διατλαντικών Σπουδών (CEUTS), Virginia Tech (ΗΠΑ), Adjunct Professor, Georgetown University (ΗΠΑ) και επιστημονικός συνεργάτης του Ελληνικού Ιδρύματος Ευρωπαϊκών και Εξωτερικής Πολιτικής (ΕΛΙΑΜΕΠ).